

Mantelzorg in Vlaanderen

Aan de hand van een studie van het **Centrum voor Bevolkings- en Gezinsstudie** een onderzoek rond het thema 'zorg': "**MANTELZORG IN VLAANDEREN**" heeft onze voorzitter Leon Verwimp, ons begeleid door de wereld van de Mantelzorger..

Wat is MANTELZORG ?

Mantelzorg is de zorg die door een huisgenoot, familielid, vriend, kennis of buur wordt gegeven aan een persoon die zorgbehoevend is omwille van ziekte, handicap of ouderdom. Dit gebeurt buiten het kader van beroepskrachten en het georganiseerd vrijwilligerswerk.

Hoeveel Vlamingen hebben zorg nodig ?

De helft van de Vlamingen tussen 25 en 64 jaar zijn gedurende minstens één week wegens ziekte of handicap **niet in staat** is geweest om **gewone dagelijkse activiteiten uit te voeren**. Voor ongeveer 4 op 10 personen duurde deze periode minder dan één maand, minder dan 1 op 10 mensen is langer dan één jaar niet in staat geweest om de dagelijkse activiteiten uit te voeren.

Door wie zou men zich het liefst laten verzorgen?

Ruim 2 op 10 Vlamingen tussen 25 en 64 jaar zouden uitsluitend hulp vragen aan huisgenoten voor **persoonsverzorging** (bijvoorbeeld een bad nemen,). 3 op 10 Vlamingen zouden in dit geval enkel beroep willen doen op professionele zorgverleners (bijvoorbeeld Wit-Gele Kruis). In het geval men **huishoudelijke taken** (bijvoorbeeld boodschappen doen, eten klaarmaken,...) voor een lange tijd of permanent niet meer zou kunnen uitvoeren, zouden 2 op 10 Vlamingen uitsluitend hulp vragen aan huisgenoten, 1 op 10 zou enkel beroep willen doen op professionele zorgverleners. Toch zouden de meeste mensen het liefst, zowel voor het huishouden als voor persoonsverzorging, beroep doen op een combinatie van zorgverleners. Dit kan een combinatie zijn van huisgenoten, familieleden, vrienden, buren en kennissen, maar ook een combinatie van mantelzorgers en professionele zorgverleners.

Waar nemen Vlamingen zorg op?

- a. Gewoon aanwezig zijn, gezelschap houden.
- b. Luisteren naar problemen.
- c. Ondersteuning bij verdriet.
- d. Vervoer/begeleiding naar dokter, ziekenhuis.
- e. Vervoer/begeleiding bij bezoek aan familie of bij uitstapjes.
- f. Vervoer/begeleiding bij boodschappen, bezoek aan bank,
- g. Poetsen,
- h. Kleren wassen en strijken incontinentiemateriaal.
- i. Huisdieren verzorgen,
- j. Boodschappen doen.
- k. Klusjes in/buiten huis opknappen.
- l. Bereiden van het eten, afwassen
- m. Organiseren van het huishouden.
- n. Helpen bij het invullen van papieren.
- o. Toezicht houden op medicatie.
- p. Helpen bij het eten.
- q. Helpen bij het aan- en uitkleden
- r. Helpen bij het zich wassen.
- s. Helpen bij toiletbezoek en verversen.
- t. Andere

Vele Vlamingen nemen zorg op.

Bijna **7 op 10 Vlamingen** tussen 25 en 64 jaar hebben het afgelopen jaar **minstens één taak opgenomen** voor iemand uit de eigen omgeving die nood had aan zorg.

Van **bijna 2 op 10 Vlamingen** kunnen we zelfs zeggen dat ze **intensief zorg verlenen** aan iemand uit de naaste omgeving (ze verlenen veel verschillende taken).

3 op 10 vrouwen en maar liefst bijna 7 op 10 mannen die intensief zorgen voor iemand, **hebben daarbij ook nog vaste job.**

Aan welke zorg moet de overheid voorrang geven?

- residentiële zorg (zorg in instellingen, ook dagopvang)
- professionele thuiszorg (zorg aan huis door professionele zorgverleners)
- mantelzorg (zorg door huisgenoten, familieleden, vrienden, buren of kennissen)
- vrijwilligerszorg (zorg door personen die lid zijn van een vrijwilligersorganisatie)

Professionele thuiszorg moet volgens de meeste Vlamingen de **eerste prioriteit** krijgen bij de verdeling van de overheidsmiddelen. Residentiële zorg en mantelzorg volgen op een gelijke tweede plaats. Vrijwilligerszorg volgt als laatste, op ruime afstand van de andere soorten zorg.

Wie is de mantelzorger?

Twee derde van de geregistreerde mantel-zorgers van 25 tot en met 79 jaar is een vrouw, één derde is een man.

Geregistreerde mantelzorgers zijn meestal tussen de 45 en 70 jaar oud.

Meer dan de helft van de geregistreerde mantelzorgers behaalde hoogstens een diploma van het lager middelbaar onderwijs. Slechts 1 op 6 volgde onderwijs aan een hogeschool of universiteit.

3 op 10 mantelzorgers zijn op (pre)pensioen.

Nog eens 3 op 10 hebben geen betaald werk om een andere reden (werkloos, huisvrouw/ -man of arbeidsongeschikt) of hebben hun werk tijdelijk onderbroken. Iets meer dan 1 op 10 mantelzorgers combineert **indringende getuigenis, rond hun mantelzorg ...**

het mantelzorg verlenen met een deeltijdse job,

2 op 10 werken voltijds.

Voor wie zorgt de mantelzorger?

2 op 10 mantelzorgers verlenen zorg aan meer dan één zorgbehoevende persoon.

De persoon voor wie men het meest zorgt, is in de helft van de mantelzorg-situaties een ouder of schoonouder.

2 op 10 mantelzorgers geven voornamelijk zorg aan een partner,

1 op 10 aan een zoon of dochter, en een kleine minderheid aan een broer of zus, een ander familielid, of aan een vriend, kennis of buur.

De helft van de mantelzorgers woont samen met de zorgbehoevende persoon voor wie hij of zij het meest zorgt.

Wat verwacht de mantelzorger van de overheid en van de zorgbehoevende?

mantelzorgers vindt dat zij moeten worden **beloond** door de **overheid**

In de eerste plaats verwachten zij een financiële tegemoetkoming, op de tweede plaats komt professionele ondersteuning. Van de **zorgbehoevende persoon** voor wie de mantelzorger zorgt, verwacht hij/zij één of andere beloning te krijgen.

Iets minder dan 2 op 10 mantelzorgers verwachten kleine attenties.

Verenigingen waar de mantelzorger terecht kan.

Steunpunt Thuiszorg vzw - vzw Ondersteuning in de thuiszorg

Werkgroep Thuisverzorgers vzw - vzw Ziekenzorg CM - vzw Ons Zorgnetwerk

Verslag: Verwimp Leon